

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ТУРИЗЪМ „АЛЕКСАНДЪР ПАСКАЛЕВ“

гр. Хасково, ул. Добруджа №79, тел., факс:/038/ 62-22-96, e-mail: pgthas@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР /Л. ПЕДАЛОВА/

**УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ
ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРИОБЩАВАНЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ
УЯЗВИМИ ГРУПИ**

УЧЕБНА 2025/2026 ГОДИНА

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал.1, т.9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е актуализирана и приета от Педагогическия съвет на проведено заседание № 13/11.09.2025г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Приобщаващото образование представлява всеобхватен процес, който включва осигуряване на подкрепа и равни възможности за качествено образование, приемане индивидуалността на всяко дете, разнообразието от потребности на всички деца и включване на ресурси насочени към създаване на възможности за развитието и участието им във всички аспекти на живота на общността. Постигането на стандарта за приобщаващо образование в ПГ по туризъм „Александър Паскалев“ изисква осигуряването на диференцирана грижа, педагогически подходи, съобразени с възрастовите особености, превенция на ранното напускане на училище, невременно систематизиране на наличната информация, с цел да се организира и оптимизира учебния процес, съобразно потенциала на учениците.

Училищната програма за равен достъп до образование е подчинена на основните приоритети на правителството в посока изграждане на образователна среда за:

- Разгръщане на потенциала на всяко дете и ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация.
- По-високо качество и по-добър достъп до образование.
- Ранна превенция на обучителни затруднения.
- Включващо обучение на деца и ученици със специални образователни потребности;
- Социално включване на ученици с девиантно поведение.

Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование на децата и младежите като предпоставка за равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи /чл.263, ал.1, т.9/

II. НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

- Закон за предучилищното и училищно образование.
- Наредба за приобщаващото образование
- Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 - 2030)
- Закон за защита от дискриминация
- Национална стратегия за хората с увреждания 2021 - 2030 г.
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

- Европейска социална харта (ревизирана) - в сила от 1.08.2000 г.
- Международен пакт за граждански и политически права и Международен пакт за икономически, социални и културни права –

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат нужда от такава в училище, съобразно личните им интереси, потребности и нужди.

III. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето.

Настоящата училищна програма има за цел да защити правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане“, осигуряване на равни възможности, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

ПГТ „Александър Паскалев“ е институция, която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хората с увреждания и уязвими групи. Настоящият документ е изготвен под ръководството на директора и има за цел да подпомогне дейността на учителите за предоставяне на равни възможности и приобщаване на учениците от уязвими групи.

Според Алианса за приобщаващо образование има девет водещи принципа на приобщаващото образование и те са:

- Човек е ценен независимо от неговите способности или от неговите постижения.
- Всяко човешко същество е способно да чувства и да мисли.
- Всяко човешко същество има правото да общува и да бъде чуто.
- Хората се нуждаят един от друг.
- Истинското образование може да се случи единствено чрез истински взаимоотношения.
- Всички хора се нуждаят от подкрепа и приятелско отношение от хора на своята възраст.
- Прогрес в ученето се постига чрез надграждане на това, което човек може да прави, а не на това, което не може.
- Различията внасят здравина в отношенията в обществото.
- Сътрудничеството е за предпочитане пред конкуренцията.

IV. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

4.1 Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в ПГ по туризъм „Александър Паскалев“ за координатор е определен педагогическият съветник, който изпълнява функциите си съгласно ЗПУО и Държавен образователен стандарт за приобщаващото образование.

Общата подкрепа в училище се осъществява от екип, ръководен от координатора, подпомаган от г-жа Б. Гаджева - ЗДУД, г-жа Ж. Чакалова - главен учител, г-жа Ж. Димитрова – главен учител и г-жа Е. Димитрова - председател на класните ръководители.

Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и ученик, която включва екипна работа между отделните специалисти, осигуряване или насочване на ученика към занимания по интереси. Заниманията по интереси могат да се организират от училище или от ОП „Младежки център“ или други центрове за личностно развитие.

Кариерното ориентиране, провеждано от педагогическия съветник или консултант от кариерен център също е част от общата подкрепа на учениците от първия до последния клас за училището.

В правилника за дейността на училището са предвидени морални и материални награди за изявени ученици като част от предоставяната от училище обща подкрепа.

Общата подкрепа включва и други дейности, подробно описани в Наредба за приобщаващото образование

- ❖ Общата подкрепа е обща, защото се отнася за всички ученици и няма никаква допълнителна документация по нея. Съгласно сега действащата Наредба за ДОС Приобщаващо образование, мерките по обща подкрепа за конкретен ученик се обсъждат на екипна среща, която се инициира от класен ръководител, педагогически съветник, родител или друг специалист в училището. Екипа е създаден за случая, като не е нужно директора да отдава заповед или да формализира по някакъв начин. Екипът включва класен ръководител, педагогически съветник и други учители според необходимостта. Обсъждат какво искат за детето (конкретна цел), как може да се постигне и какво да се направи (конкретни мерки). Мерките по обща подкрепа се регистрират в електронния дневник на класа – „ученическа подкрепа“. След три месеца се прави преглед на постигнатото. Не се прави доклад. При необходимост се предлага детето да премине на допълнителна подкрепа.

4.2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете или ученик.

Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците, за които може да се поиска оценка на способностите, са от следните уязвими групи.

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година;
- деца с хронични заболявания;
- деца в риск.

Допълнителната подкрепа включва:

- ресурсно подпомагане;
- работа с дете или ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация;
- рехабилитация на слуха;
- зрителна рехабилитация;
- рехабилитация на комуникативните нарушения;
- осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- специализирани средства.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, ПГТ „Александър Паскалев“ уведомява отдел „Закрила на детето“ към АСП по местоживее на детето с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесно възприемане от ученика, а също така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За учениците с изявени дарби също се изготвя индивидуален учебен план.

V. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	15.09.2025	директор	
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	педагогически съветник, класни ръководители	
Осигуряване на обща	до 14 дни след	класни	при

подкрепа на ученици с установени обучителни затруднения по учебни предмети, индикирани чрез срочна оценка слаб (2)	подаване на анализа от класните ръководители	ръководители, координатор	необходимост
Награждаване на ученици	текущ	директор, заместник-директори, класни ръководители	при и по определен повод за поощрение
Дейности свързани с четивна грамотност	01.11.2025 23.04.2026	Преподаватели по БЕЛ	по повод Деня на книгата
Включване на ученици от уязвими групи в групи и клубове за дейности по интереси	постоянен	класни ръководители, учители	
Включване на учениците в организирани образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности	постоянен	класни ръководители, учители	при интерес от страна на учениците
Представяне на дейностите по интереси на ОП „Младежки център“	15.10.2025	представители на центъра	при проявен интерес
Кариерно ориентиране и консултиране	постоянен	кариерен консултант, класни ръководители, педагогически съветник	
Разглеждане на теми свързани с превенция на насилието и тормоза и развитие на толерантни взаимоотношения	постоянен	класни ръководители, педагогически съветник	при необходимост и по програма, съобразена с графика за провеждане на Час на класа
Идентифициране на	постоянен	класни	за

ученици с обучителни затруднения		ръководител, учители	новопостъпил и ученици
Идентифициране на ученици в риск	при необходимост	екип	не по-късно от 3 месеца след идентифициране
Психологическа подкрепа и консултации	постоянен	педагогически съветник	
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	постоянен	директор, зам.-директор, класен ръководител, педагогически съветник	
Стимулиране участието на деца с изяви дарби в състезания и олимпиади	постоянен	учители	
Стимулиране участието на деца и ученици от различни етнически групи в състезания и олимпиади	постоянен	учители	
Партньорство с родителите за справяне с проблемното поведение на децата им и приобщаване към училищната среда.	постоянен	класни ръководители, координиращ екип	
Сформиране на екипи за допълнителна подкрепа	постоянен	координатор	при необходимост
Съвместни дейности с МКБППМН	по график	Педагогически съветник, директор, общинска администрация	
Обучение на педагогически специалисти във връзка с дейностите по реализация на обща и допълнителна подкрепа	по график, заложен в план за квалификация	директор, председатели на МО	

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и училищната общност. Всички участници в образователния процес (семејство, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Изготвил програмата: П.Тилева-педагогически съветник, Координатор ЕПЛР